

Concept Zienswijze Gemeente Overbetuwe

Onderwerp: voorgenomen opvang asielzoekers in Overbetuwe

Inleiding

De gemeente Overbetuwe onderkent haar verantwoordelijkheid om mensen in nood te helpen en onderdak te bieden. Dat is een menselijke plicht en een wettelijke taak die wij niet ter discussie stellen. Tegelijkertijd hebben wij als gemeentebestuur een even grote verantwoordelijkheid richting onze inwoners. Wij moeten zorgen voor leefbaarheid, veiligheid en uitvoerbaarheid van beleid. In dat spanningsveld willen wij een eerlijke en duidelijke zienswijze geven.

Kernvraag

Wij constateren dat op grond van de Spreidingswet, Overbetuwe een taakstelling was toebedeeld voor een asielopvang van 79 personen. Alleen vanwege een bezwaarschrift van de provincie, namens de hele Provinciale RegieTafel, is dit verhoogd naar 297 personen. De vraag is moeten we als Overbetuwe die verhoogde taakstelling op ons nemen of moeten we ons richten op het aantal van 79. Die keuze hangt samen met de kernvraag : wat kan Overbetuwe daadwerkelijk aan opvang dragen, gelet op haar schaal en bestaande verplichtingen?

Voor de raad, het college en onze inwoners is het onvoldoende om te volstaan met algemene procesafspraken. Er moet duidelijkheid komen over omvang, locatie en gevolgen. Zonder dat blijft het gevoel overheersen dat er vooral tijd wordt gekocht.

Reeds bestaande opgaven

Overbetuwe neemt reeds een forse verantwoordelijkheid op het gebied van opvang en huisvesting:

- Op bedrijventerrein De Merm worden 120 plekken voor arbeidsmigranten gerealiseerd.
- Op Park 15 komen nog eens 275 plaatsen bij.

Daarnaast hebben we taakstellingen voor huisvesting van statushouders en voor opvang van Oekraïners. Deze groepen leggen een grote druk op voorzieningen zoals medische zorg, maatschappelijke begeleiding en toezicht. Een AZC voor 300 asielzoekers in Elst is in die context niet realistisch. Het is ook riskant omdat het overwegend positieve klimaat om verantwoordelijkheid te nemen in onze gemeente, zo maar kan omslaan als het misgaat.

Schaal en draagkracht

De oorspronkelijke taakstelling voor Overbetuwe betrof 79 opvangplekken. Dat aantal was realistisch en uitvoerbaar. Het huidige voorstel van bijna 300 plekken staat daar in geen verhouding toe. Het feit dat de taakstelling van 79 deels komt doordat we als regio in Arnhem en Nijmegen meer dan de taakstelling opvangen, betekent niet dat we dan in een soort van automatisme toch maar voor een AZC van 300 moeten gaan.

Wij constateren dat deze opschaling mede het gevolg lijkt van moeizame besluitvorming in Arnhem en Nijmegen, en inmenging van de provincie. Daarmee dreigt Overbetuwe de rekening te krijgen gepresenteerd, terwijl het toewijzingsgebied als geheel al ruimschoots voldoet aan de taakstelling dankzij de grote opvang in Arnhem en Nijmegen.

Een opvanglocatie van 300 plaatsen is voor een kern als **Elst** disproportioneel. Niet alleen de schaal, maar ook de praktische uitvoerbaarheid roept grote vraagtekens op. Waar zou een dergelijke

voorziening verantwoord kunnen worden gerealiseerd, zonder ernstige gevolgen voor de leefbaarheid en het draagvlak?

Voorwaarden en randvoorwaarden

Overbetuwe is bereid verantwoordelijkheid te nemen, maar dat kan alleen binnen verantwoorde en redelijke grenzen. Onze zienswijze bevat daarom de volgende punten:

1. Maximale schaal: Een opvanglocatie van 300 plaatsen is voor Elst en voor Overbetuwe te groot en niet uitvoerbaar. Wij vragen nadrukkelijk om een taakstelling die aansluit bij de oorspronkelijke omvang (maximaal 100 plaatsen).
2. Evenwichtige verdeling: De opvangcapaciteit moet eerlijk verdeeld worden in Nederland. Gemeenten en regio's die nu nog nauwelijks bijdragen, moeten eerst hun verantwoordelijkheid nemen.
3. Rekening houden met bestaande opgaven: we willen ook onze verantwoordelijkheid zorgvuldig kunnen nemen voor huisvesting van statushouders, van arbeidsmigranten en voor opvang van Oekraïners.
4. Voorzieningen en zorg: Er moet duidelijkheid komen over hoe medische en maatschappelijke opvang gegarandeerd kan worden. Zolang dat niet is geregeld, is opschaling onverantwoord.
5. Afspraken over veiligheid: Er dienen bindende afspraken gemaakt te worden over het kunnen terugplaatsen van overlast gevende bewoners. Overbetuwe is een rustige gemeente en dat willen wij behouden.

Conclusie

Overbetuwe wil mensen in nood helpen. Dat is een vanzelfsprekende plicht. Maar wij moeten óók eerlijk zijn over wat wij kunnen dragen als gemeente. Met de opvang van arbeidsmigranten, seizoenarbeiders en de bestaande opgaven is onze draagkracht al zwaar belast.

Een AZC van 300 plaatsen past niet bij Elst en niet bij Overbetuwe. Wij vragen om een realistische taakstelling, passend bij de schaal van onze gemeente, en om een evenwichtige verdeling binnen de regio. Alleen dan kunnen wij onze verplichtingen nakomen zonder de leefbaarheid en veiligheid van onze inwoners in gevaar te brengen.

Overbetuwe helpt, maar binnen redelijke grenzen.